

# Φιλαρμόνια Ουγγάρικα

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΣΤΟ ΗΡΩΔΕΙΟ ΥΠΟ  
ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΗ ΚΑΡΥΔΗ

**ΓΕΝΙΚΑ**, ὁ ἀνοιχτός χώρος — ἔστω καὶ ἂν διαθέτῃ τὴν ἀκουστικὴν εὐαίσθησιν τοῦ Ἡρώδειου — δὲν συντείνει στὴν ἡχητικὴ ἐνότητα καὶ εὐκρίνεια μιᾶς μουσικῆς ἑρμηνείας. Κάτω μάλιστα ἀπὸ ὠρισμένες καιρικὲς συνθήκες ἀποδεικνύεται ἰδιαίτερος δυσμενής, πολὺ περισσότερο ὅταν τὸ ἐκτελούμενο ἔργο παρουσιάζει μιὰ κατ' ἐξοχὴν πυκνότητα γραφικῆς, ὅποτε ἡ ἀνάγκη τῆς ἐρμηνευτικῆς διαφάνειας προβάλλει ἐπιτακτικῶς.

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἐκλογή τῆς «Μουσικῆς γιὰ ἔγχορδα, κρουστὰ καὶ τσελέστα» τοῦ Μπέλα Μπάρτοκ, σὰν ἐναρκτήριο ἔργο τῆς πρώτης συναυλίας τῆς «Φιλαρμόνια Οὔγγαρικα» ὑπῆρξε μάλλον ἀτυχής. Ἡ φύγκα τοῦ πρώτου μέρους «δισπάρει» ἀπὸ τὸ μελετάκι πού φύσαγε παρασύροντας πότε δεξιὰ καὶ πότε ἀριστερά... ἔξοφτα ἡχητικῶν κυμάτων, κομματιαζόντας ἔτσι, τὴν ἀδιάλειπτη συνέχειαν καὶ συνέπειαν, μουσικὴ σύλληψη.

Τὰ τρία μέρη πού ἀκολούθησαν, μὲ ἐντομότερες ἡχητικὲς ἀντιθέσεις καὶ ἐντυπωσιακοὺς ἐνορχηστρωτικοὺς συνδυασμοὺς, εἶχαν πολὺ καλύτερη τύχη. Ἐδῶ ὁ μασέτρος Μ. Καρύδης, ὠδήγησε τὴν ἐκπληκτικῆς εὐκρινείας ὀρχήστρα, σὲ μιὰ λαμπρὴ ἑρμηνευτικὴ πραγμάτωση — ἀνάγλυφον προβολῆς ὅλων τῶν στοιχείων πού ἀποτελοῦν τὴν σύνθεσιν καὶ σημασιολογικὴ το-

ποθέτησή τους μέσα στὸ εὐρύ, μεγαλειώδες πλαίσιο τους πρᾶγμα ἰδιαίτερος δυσχερὲς γιὰ τὸν σεβόμενο τὶς προθέσεις τοῦ συνθέτου, γιὰ τὸν ὁποῖο ἡ γοηψία τοῦ «φοκλὸρ» ἀποτελεῖ τὴν ἀφορμὴ, τὸ κίνητρο, καὶ ὄχι τὸ κέντρο τῆς δημιουργίας. Γιατί — καὶ ἀπὸ ἐκεῖ πηγαίνει κατὰ μέγιστον μέρος ἡ καθολικὴ ἀπήχηση καὶ ἀναγνώριση τῆς ἰδιοφυίας του — ὁ Μπάρτοκ «διαβλᾷ» τὸ φολκλορικὸ στοιχεῖο στὸ πρῖσμα τῆς ἐντεχνῆς μορφῆς, τῆς προσωπικῆς δημιουργίας καὶ περιορίζεται σὲ μιὰ φευγαλέα ὑπόμνησιν τοῦ λαικοῦ μοτίβου: συντετυμμένου ἢ ἐκτεταμένου ἢ ἀνομορφωμένου (ρυθμικά, μελωδικά, συνηχητικά).

Τὸ δεύτερο μέρος τῆς συναυλίας ἐκάλυψε ἡ καντάτα «Κάρμιντα Μπουράνα» τοῦ Κάρολ Ὁρφ. Στὴν γνωστότερη καὶ δημοφιλέστερη δημιουργία τοῦ Γερμανοῦ συνθέτη πού δόθηκε σὲ μορφὴ κοντσέρτου (συνθέτε-ρα παρουσιάζεται σὰν «σκηνικὴ καντάτα» μὲ κοστούμια, σκηνικά, κλπ.) ὁ μασέτρος εἰ-χε νὰ ἀντιπαλαίσῃ μὲ τὶς μεγάλες δυσχερείες πού ἀντιμετωπίζει ὁ ὀδηγὸς ἐνὸς πολυσύνθετου ὅγκου ἐκτελεστών· πολὺ περισσότερο μάλιστα ὅτ' ὅσον εἶναι γεγονὸς πὼς οἱ τεχνικὲς δυσκολίες στὴν παρτιτούρα τοῦ κόρου καὶ τῶν σολίστ (μὲ τὶς φοβερὲς «ἀτάκες» σὲ δυσκολοπλησίαστα τονικά ὕψη, καὶ τὶς ἐξ ἴσου φοβε-

ρὲς τονικὲς ἀποστάσεις) ἐπηρεάζουν τὴν ταχεία καὶ ἀκριβῆ ἀντίδρασή τους στὰ νεύματα τοῦ μασέτρον. Φυσικά, ἡ ἀριτιότης τῆς «Φιλαρμόνια Οὔγγαρικα» ὑπῆρξε ἀποφασιστικῆς σημασίας.

Ἡ ὀρχήστρα προσκαλεῖται ἀπὸ τὸ Φεστιβάλ Ἀθηνῶν ἐπὶ πολλὰ συνεχῆ ἔτη, καὶ ἔχουμε πεῖρα τῆς θαυμαστῆς ποιότητος τῶν ἐκτελεστών — μελῶν της, καὶ τῆς συμπερι-φάνειάς της πού παρουσιάζουν σὰν ἐνιαῖο σύνολο. Ὁμως αἰσθανόμαστε ἰδιαίτερα υπερήφανοι γιὰ τὸ ὕψηλο καλλιτεχνικὸ ἐπίπεδο αὐτῆς τῆς μουσικῆς προσφο-ρᾶς, διότι ὀφείλεται κατὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος τὸ ἑλληνικὸ μουσικὸ δυναμικὸ, στὴν ἐμπνευσμένη δι-εύθυνσιν τοῦ μασέτρον Μ. Καρύδη· στὰ μουσικώτατα σολιστικά μέρη τῆς Μαρίας Μουτσίου (τί «ἔξυπνη» μεταχείριση φωνῆς καὶ ἀναπνοῆς, τί σωστὴ τεχνικὴ) τοῦ Γιώργου Μούτσιου (εὐαίσθητος καὶ τονικά ἀκριβέστα-τος) καὶ τοῦ Μιχάλη Χελιώτη (πού εἶχε καὶ τὸ δυσκολώτερο σόλο, μὲ τὰ συνεχῆ «φαλ-τσέττι» τῆς παλαιᾶς φωνητικῆς τέχνης)· τέλος, στὴν συμμετο-χὴ τῆς «Χορωδίας Φεστιβάλ Ἀθηνῶν» πού ἡ ἐνότητα καὶ τεχνικὴ ἀριτιότης τῆς ὑπῆρξε ἡ ἐκπληξὴ τῆς δραδουᾶς. Ἀσφαλῶς ἡ διδάξασα κ. Ἑλλή-Νικολαΐδου. θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἰδιαίτερος εὐτυχὴς γιὰ τὴν δικαί-ωση τῶν κόπων της.

ΛΙΑΝΑ ΡΟΥΣΣΙ-ΑΝΟΥ — ΠΙΠΕΡΑΚΗ